

30.11.2021

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Erdoğan'dan ABD'ye terör örgütlerine destek suçlaması***

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ABD'yi bölgedeki terör gruplarını destekleyip silahlandırmakla suçlayarak, terörle mücadelede bölgesel ve uluslararası işbirliğinin önemini vurguladı. Erdoğan "ABD, bölgedeki terörist grupları bölgede güvensizlik yaratmak için terör eğitip silahlandırıyor. Bu nedenle bölgede barışın tesisi için ortak işbirliğini gerekli görüyoruz" dedi. (@tcbestepe)

Dışişleri Bakan Yardımcısı Kaymakcı: Türkiye, Bosna Hersek'te her zaman istikrarı destekleyen ülke

Bosna Hersek'in başkenti Saraybosna'daki temaslarını tamamlayan Kaymakcı, ziyaretine ilişkin değerlendirmede bulundu. Kaymakcı, Bosna Hersek-Türkiye siyasi istişareleri için iki günlük bir ziyarette bulunduğunu ifade ederek "Dün Bosna Savaşı'nda oluşturulan tüneli ziyaret ettik ve barış ile istikrarın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gördük. Bosna Hersek'teki yatırımcılarla da bir araya geldik." dedi. (@TC_Disisleri)

ABD'li siyaset bilimciden Türk İHA'larına övgü

Sosyal medya hesabından paylaşım yapan Fukuyama, Türkiye'den İHA alan Ukrayna'nın Rusya ile yaşadığı gerilime değindi. Paylaşımında, "Ukrayna'nın Türk insansız hava araçlarını kullanması oyun değiştirici olabilir, bu yüzden Moskova bu konuyla bu kadar meşgul görünüyor." ifadesini kullandı. (TRT Haber)

Terör Gündemi

- İstanbul ve Ankara merkezli FETÖ soruşturmaları kapsamında, 134 şüpheli hakkında gözaltı kararı verildi

- Suriye’den yurda yasa dışı yollarla geçmeye çalışan 7 kişi yakalandı. Yakalanan şahıslardan 2’sinin DEAŞ terör örgütü mensubu olduğu ve 1’inin de kırmızı bültenle arandığı belirlendi.
- Barış Pınarı bölgesinde bir, Fırat Kalkanı bölgesinde iki olmak üzere saldırı hazırlığındaki 3 PKK'lı terörist etkisiz hâle getirildi.

2. AVRUPA:

Ukrayna, yabancı askerlere kapısını açıyor

Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelensky, Verkhovna Rada'dan (Ukrayna ulusal parlamentosu) ülkeye yabancı asker yerleştirme kararını onaylamasını istedi. Öte yandan Ukrayna cumhurbaşkanı Zelensky, Ukrayna Güvenlik Servisi Karşı İstihbarat Dairesi başkanı Oleksandr Vasyliovych'i görevden aldı.

G7 ülkeleri sağlık bakanlarından Omicron varyantına karşı “acil eylem” planı talebi geldi

İngiltere’nin çağrısıyla acil toplanan G7 ülkelerinin sağlık bakanları, küresel toplumun, yeni tip koronavirüsün (Covid-19) Omicron varyantı tehdidiyle karşı karşıya olduğunu duyurdu.

NATO Genel Sekreteri: Rusya’nın Ukrayna’ya yönelik saldırganlığı yüksek bedeller taşıyacaktır

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Letonya’nın başkenti Riga’da yarın başlayacak NATO dışişleri bakanları toplantısı öncesinde gazetecilere verdiği demeçte, "Ukrayna’ya karşı gelecekteki herhangi bir Rus saldırganlığının yüksek bir bedeli olacak ve Rusya için ciddi siyasi ve ekonomik sonuçları olacaktır." İfadelerini kullandı. (AA)

Rusya, NATO dışişleri bakanları toplantısının ana odak noktası olacak

NATO dışişleri bakanlarının, Ukrayna sınırına yakın Rus askeri yığınağı da dahil olmak üzere bir dizi konuyu görüşmek üzere bu hafta bir araya gelmesi planlanıyor. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg başkanlığındaki toplantı, 30 Kasım - 1 Aralık tarihlerinde Letonya’nın başkenti Riga’da yapılacak. Toplantının, Moskova’nın Ukrayna sınırına yakın zamanda yığılmasının ardından Rusya’ya odaklanması bekleniyor. NATO yetkilileri, 2014 yılında yasadışı bir şekilde ilhak edilen Kırım’da ve Ukrayna sınırı çevresinde Rus askeri faaliyetlerinin ciddi soru işaretleri oluşturduğunu açıkça belirtiyor. (theasiatoday)

Almanya büyükelçisi: "Ukrayna'ya karşı doğrudan saldırganlık Rusya için büyük kayıplara yol açacaktır."

Interfax-Ukrayna ile yaptığı bir röportajda konuşan Almanya'nın Ukrayna Büyükelçisi Anka Feldhusen'e göre. "Rusya'nın saldırganlığı güçlendirebileceğine dair birçok görüş var. Nisan ayında böyle korkularımız vardı ama hiçbir şey olmadı. Rusya'nın da böyle bir niyeti olup olmadığını söyleyemem. Ancak bugün Ukrayna birlikleri 2014'tekinden çok daha güçlü. Rusya büyük kayıplara uğrayacak" dedi. (Ukrinform)

İngiltere ve İsrail, İran'ın nükleer silah sahibi olmasını durdurmak için birlikte çalışacak

İki ülkenin dışişleri bakanları ortak bir makalede, İngiltere ve İsrail'in İran'ın nükleer bir güç olmasını engellemek için "gece gündüz çalışacak" olduğunu yazdı. (Reuters)

Lukaşenko'dan sınırda olası saldırılara karşı hazırlık talimatı

Belarus Cumhurbaşkanı Aleksandr Lukaşenko, Belarus Savunma Bakanlığında askeri güvenlik konusunda yetkililerle görüşmesi esnasında yaptığı konuşmada, ülke sınırlarındaki durum hususunda değerlendirmelerde bulundu. Belarus'un hiç kimseyi tehdit etmediğini ancak düşmanca saldırılara cevap vermeye hazır olması gerektiğini belirten Lukaşenko, geçen sene sonunda ülkesine karşı hibrit savaş başlatıldığını ifade etti. (TRT Haber)

Fransa İngiltere'ye yeni göç anlaşması teklif edecek

Fransa İçişleri Bakanı Darmanin, Avrupa Birliği ile İngiltere arasında yeni göç anlaşmasının yapılması gerektiğini söyledi ve Fransa Başbakanı Castex'ın yarın İngiltere'ye yeni anlaşma teklifini içeren bir mektup göndereceğini açıkladı.

NATO Genel Sekreteri Stoltenberg Rusya'ya 'Ukrayna' uyarısında bulundu

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Rusya'nın Ukrayna sınırındaki askeri faaliyetlerini dair "Rusya'nın, Ukrayna'ya karşı herhangi bir saldırganlığının bedeli ve hem siyasi hem de ekonomik sonuçları olacaktır" açıklamasında bulundu.

Avusturya'da İran nükleer anlaşması görüşmeleri 5 ay aranın ardından yeniden başladı

Avusturya'nın başkenti Viyana'da İran nükleer anlaşması görüşmeleri, Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi adına AB Dış İlişkiler Servisi Genel Sekreter Yardımcısı ve Siyasi Direktörü Enrique Mora başkanlığında yaklaşık 5 aylık bir aranın ardından taraf ülkelerin diplomatlarının katılımıyla yeniden yapılıyor.

3. ORTADOĞU:

İran: Türkiye ile ilişkilerin çok yönlü geliştirilmesi kararlaştırıldı

İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile İranlı mevkidaşı İbrahim Reisi arasındaki görüşmede, iki ülke arasındaki ilişkilerin çok yönlü bir şekilde geliştirilmesinin kararlaştırıldığını belirtti. Abdullahiyan, "İlişkilerin çok yönlü şekilde geliştirilmesi ve bazı engellerin kaldırılması kararlaştırıldı. İki ülke arasındaki ilişki tarihidir. İki lider, Sayın Erdoğan'ın Tahran'a yapacağı ziyaret sırasında, Yüksek Komisyon (Türkiye-İran Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi) toplantısı düzenlenmesi hususunda anlaştı" ifadelerini kullandı. (Şarkul Avsat)

Suriye Kısa Kısa

- SOHR gözlemcileri, rejim güçlerinin Türk üs ve karakollarının bulunduğu İdlib'in güney kırsalındaki Jabal al-Zawiyah'daki Sofohn, al-Futirah ve diğer bölgelere roket attığını izledi. Can kaybı bildirilmedi.
- Türkiye ve Rusya Suriye'nin kuzeyindeki Ayn el Arab'ın doğu kırsalında ortak bir devriye gerçekleştirdi. Bu, birlikte yürütülen iki kuvvetin 80. ortak devriyesi.
- SOHR gözlemcileri, Rajo bölgesindeki Ma'mal Ushagi köyünü kontrol eden "Muhammed el-Fateh" hizbinin bir devriyesinin, 24 Kasım'da köyde iki sivil fide toplamak için "eski Özerk Yönetimle iş yapmak" suçlamasıyla tutukladığını bildirdi.
- SOHR gözlemcileri, İdlib'in güneyindeki Jabal al-Zawiyah'daki Kansafrı kasabasının güney cephesinde, bölgedeki gruplar ile rejim güçleri ve onların vekilleri arasındaki çatışmaları, her iki taraf arasında karşılıklı top atışları sırasında izledi. Çatışmada can kaybı bildirilmedi.
- SOHR kaynakları, Al-Suwaidda kırsalındaki Al-Mazra'a kasabası sakinlerinden bir grubun Rus devriyesini kasabalarından çıkardığını bildirdi. Bir askeri güvenlik

devriyesinin eşlik ettiği Rus devriyesi, öğrencilere yardım dağıtmak için kasabadaki hazırlık okuluna yöneldi, ancak sakinler, Rusya'yı “işgalci bir güç” olarak nitelendiren sloganlar atarak onları dışarı attı.

- SOHR kaynakları, Batı Dera kırsalında Nawa ile Şeyh Saad arasındaki yolda rejime ait bir askeri araca düzenlenen EYP saldırısında rejim askeri güvenlik servisinden üç kişinin öldüğünü ve iki kişinin de yaralandığını bildirdi. Saldırıdan kısa bir süre sonra, Izraa kentindeki 175. Alay'a bağlı rejim güçleri Nawa kentine yaklaşık 15 roket fırlattı ve çok sayıda sivil yaralandı.
- SOHR gözlemcileri, rejim güçlerinin Dera'nın batısındaki Nawa şehrine düzenlediği roket saldırısında bir erkek ve bir kadının öldüğünü belgelediler.
- Üç Rus savaş uçağı Halep'in güney kırsalındaki Khanasir çölü yakınlarında rejime ait mevzilere düzenlenen ve can kayıplarına ilişkin bilgi verilmeyen bir saldırının ardından 12 hava saldırısı düzenledi. Bununla birlikte, Rus savaş uçaklarının bu Kasım ayının başından bu yana gerçekleştirdiği toplam baskın sayısı 574'ü aştı ve IŞİD'lilerin saklandığına inanılan dağınık bölgelere gerçekleştirilen baskın sayısı 574'ün üzerine çıktı.
- Kaynaklar, Humus'un doğusundaki Palmira şehrinin doğusunda İran destekli yerel milislerin konuşlandığı Al-Talilah merkezine silah ve mühimmat taşıyan beş kamyonun geldiğini söyledi. SOHR kaynaklarına göre, bu kamyonların yükü kamuflaj kapsamında yem ile kaplandı. Ağır ekskavatör taşıyan diğer kamyonlar ise daha sonra Deyrizor kırsalındaki Al-Bokamal'dan bu merkeze geldi.
- IŞİD, yaklaşık 20 rejim askerini ve sadık milisleri öldürürken, hücreler terör örgütü SDG kontrolündeki bölgelerde 30'a yakın saldırı gerçekleştirdi.

4. AFRİKA

Libya Başbakanı Abdülhamid Dibeybe'nin cumhurbaşkanlığı adaylığı iptal edildi

Libya Trablus Temyiz Mahkemesi, Libya Başbakanı Abdülhamid Dibeybe'nin Cumhurbaşkanlığı adaylığını Cenevre'de alınan karar gereği geçici hükümette olanların aday olamayacağını gerekçe göstererek iptal etti.(Rusya Araştırmaları Enstitüsü)

Libya Afrika Birliği Barış ve Güvenlik Konseyi üyeliğini Fas'a devretti

Libya, 2022-2025 dönemi için Afrika Birliği Barış ve Güvenlik Konseyi üyeliğini Fas'a bırakırken, iki ülke Sahel-Sahra Topluluğuna güçlü bir ivme kazandırma, kurumlarını yeniden etkinleştirme ve resmi makamlarına iade etme niyetlerini teyit etti.(Alwasat Libya)

Mali'nin Rusya'dan üç MiG-35 avcı uçağı tedariki için sözleşme imzaladığı bildirildi

Bu, sözleşmenin ilk aşamasıdır. Daha fazla MiG-35 tesliminin planlandığı bildirildi. Rusya'nın Afrika'daki politikası Fransa ve İngiltere'yi etkisizleştiriyor. (@rusenpress)

Burkina Faso'nun kuzeyindeki çölde şüpheli militanlar askerleri öldürdü

Ordu, son saldırı dalgasında Burkina Faso'nun kuzeyindeki Loroum eyaletinde şüpheli militanların dört askeri öldürdüğünü söyledi.(Reuters Africa)

Afrika - Çin Zirvesi gelişmiş işbirliğini tartışıyor

Afrika-Çin Zirvesi Senegal'in başkenti Dakar'da yapılıyor. Kıta ile Çin arasındaki doğrudan alışverişler 2019'da 200 milyar doları aştı. Ticaret ve güvenlik, tartışılan ana konular olarak gündemde.(Africa News)

Senegal, Afrika için gaz finansmanının sona erdirilmesinin ölümcül bir darbe olacağını söylüyor

Senegal Devlet Başkanı Macky Sall, Pazartesi günü Dakar'daki Çin-Afrika Zirvesi'nin başlangıcında yaptığı konuşmada, bazı ülkelerin gaz arama finansmanını sona erdirmeye planlarının birkaç yükselen Afrika ekonomisi için "ölümcül bir maliyet" olacağını söyledi.(Reuters Africa)

DRC: ADF'ye karşı ortak Uganda-FARDC operasyonu yok

Demokratik Kongo Cumhuriyeti hükümeti Pazartesi günü, Uganda ordusuyla Kampala'daki intihar saldırılarıyla suçlanan İslamcı isyancıların izini sürmek için ortak operasyonlar düzenlemeyi kabul ettiğini yalanlayarak, iki ülkenin yalnızca bilgi paylaştığında ısrar etti.(VOA Afrique)

Çad, ulusal diyalog öncesinde silahlı grupların üyelerine genel af verdi

Hükümet sözcüsü yaptığı açıklamada, Çad'ın iktidardaki askeri konseyinin önerilen bir ulusal diyalog yolundaki adımlarından biri olarak silahlı grupların üyelerine genel af verdiğini söyledi.(Reuters Africa)

Nijerya'da hapishane saldırısında silahlı kişiler 260'tan fazla mahkumu serbest bıraktı

Yetkililer, Nijerya'nın merkezindeki Jos kentindeki bir hapishaneye düzenlenen saldırı sırasında silahlı kişilerin 260'tan fazla mahkumu serbest bıraktığını söyledi.(Reuters Africa)

5. ASYA-PASİFİK:***Çinli yatırımcılar, Ukrayna'dan mahkemede 4,5 milyar dolar talep edecek***

Çinli yatırımcılar, Motor Sich nedeniyle Ukrayna'dan mahkemede 4,5 milyar dolar talep edecek. Bu yılın Mart ayının sonunda Zelensky, Motor Sich'in kamulaştırılmasına ilişkin bir kararname imzaladı. İlgili motor şirketi, Türk şirketlerle ortaklık kurmuştu.

Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'ne iki Afrika ülkesi daha katıldı

Eritre ve Gine-Bissau, Pekin tarafından aktif olarak desteklenen Kuşak ve Yol Girişimi'ne (BRI) katılma planlarını açıkladılar. İki ülkenin, önemli bir bölgesel forum öncesinde Çin ile resmi bir anlaşma imzaladığı bildiriliyor. Eritre, Kızıldeniz ve Süveyş Kanalı'nın yanı sıra Basra Körfezi'ndeki sulara ve dolayısıyla Hint Okyanusu'na erişimi nedeniyle stratejik olarak önemli görülüyor. Bu arada, Atlantik Okyanusu ülkesi olan Gine-Bissau'nun Çin'in Batı Afrika kıyılarındaki denizcilik çıkarlarını artırması bekleniyor. Ülke, Afrika ülkeleri arasındaki sınır tarifelerini kaldıran Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Anlaşması'nın (AfCFTA) üyesidir. (pakistantoday)

Japonya, tüm ülkelerin vatandaşları için yeni vize verilmesini yeniden askıya aldı

Japonya, 30 Kasım'dan itibaren yabancı işadamları, öğrenciler ve teknik kursiyerler için bir aydan kısa bir süredir yürürlükte olan giriş muafiyetlerini iptal etti ve tüm ülkelerin vatandaşları için yeni vize verilmesini yeniden askıya aldı.

Afganistan Kısa Kısa

- Afganistan İslam Emirliği Dışışleri Bakanı Yardımcısı Şir Muhammed Abbad Stanikzey, bakanlıkta düzenlenen bir törende yaptığı konuşmada, Taliban'ın ülkeyi ele geçirmesiyle yurt dışına giden muhaliflerin ve eski hükümet çalışanlarının ülkelerine dönmelerini istediklerini söyledi.
- Afganistan Dışışleri Bakanı Maulvi Amir Khan Mottaqi'nin emriyle, Suudi Arabistan'daki Afgan büyükelçiliğine 5.000 cilt pasaport gönderildi. Yetkililere göre, diğer ülkelere pasaport gönderme süreci yakın gelecekte kademeli olarak başlayacak.
- Afganistan Dışışleri Bakanı Maulvi Amir Khan Mottaki ve beraberindeki heyet, Afganistan'ın insani, ekonomik ve güvenlik konularını görüşmek üzere Doha'da İngiltere'nin Afganistan Büyükelçisi Martin Longden ile bir araya geldi.

6. ABD:

ABD Deniz Kuvvetleri ve Deniz Piyadeleri, Pasifik'te Çin ile olası bir savaş için eğitim almaya başladı

Kasım ayının sonlarında yaklaşık bir hafta boyunca Deniz Kuvvetleri ve Deniz Piyadeleri, Çin ile olası bir savaşa hazırlanmak için neredeyse kesinlikle bir eğitim tatbikatı olan Hint-Pasifik'te çarpıcı deniz hedefleri uyguladı. Yakın tarihli bir basın açıklamasına göre, 1. Deniz Uçağı Kanadı ve Donanmanın 7. Filosuna sahip birlikler kısa süre önce Japonya kıyılarında “ortak bir taktik ve simüle edilmiş grev provası” gerçekleştirdi . Eğitim tatbikatı altı gün sürdü; F/A-18C Hornets ve F/A-18E ve F Super Hornets, E-2D ve KC-130J dahil; ve anakara Japonya, Okinawa'da veya USS Carl Vinson uçak gemisinde bulunan Deniz Piyadeleri ve denizcileri içeriyordu. (taskandpurpose)

Cumhuriyetçilerden askeri bütçeyi bloke etme tehdidi

ABD Kongresi'ndeki Cumhuriyetçiler, "Rus tehdidi"ne karşı Ukrayna'ya silah tedariki ve "Kuzey Akım 2" yaptırımları olmadan askeri bütçeyi bloke etmekle tehdit ettiler.

Pentagon: “Bakanlık Rusya'yı Avrupa'da kontrol altına alma yeteneğini güçlendirmeyi umuyor”

Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Mara Carlin "ABD Savunma Bakanlığı, Amerikan Silahlı Kuvvetlerinin dünyadaki düzenine ilişkin bir incelemeyi tamamladı ve sonuç olarak, bakanlık Rusya'yı Avrupa'da kontrol altına alma yeteneğini güçlendirmeyi umuyor" dedi.

Pentagon'dan Suriye'de sivillerin öldüğü hava saldırısına inceleme

ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) Sözcüsü John Kirby, Savunma Bakanı Lloyd Austin'in, 18 Mart 2019'da Suriye'nin Baghuz kasabasında düzenlenen, sivillerin öldürüldüğü hava saldırısına yönelik inceleme talimatı verdiğini açıkladı. (TRT Haber)

7. RUSYA :

Rusya Tsirkon hipersonik füzesinin başarılı bir şekilde fırlattı

Rusya Savunma Bakanlığı, Amiral Gorshkov Projesi 22350 fırkateyninin Beyaz Deniz'de 400 km mesafedeki bir hedefe Tsirkon hipersonik füzesinin başarılı bir şekilde fırlatılmasının daha gerçekleştirdiğini söyledi.(Middle East News)

Yudin'den yeni silah açıklaması

Rus Hava Kuvvetleri Komutan Yardımcısı Andrey Yudin, Rus ordusunun gelecek yıl hipersonik silahlara sahip yeni uçakları kullanmaya başlayacağını söyledi.(@rusenpress)

Kovitidi'den NATO Genel Sekreteri Stoltenberg'e yanıt

Rusya parlamentosunun üst kanadı Federasyon Konseyi Kırım Senatörü Kovitidi, NATO Genel Sekreteri Stoltenberg'in Rusya'ya Ukrayna sınırındaki gerilimi düşürme çağrısının 'alaycı ve inandırıcılıktan son derece uzak' olduğunu belirtti.(@rusenpress)

Rusya, Ukrayna ve Belarus sınırı yakınlarına balistik füze yerleştirdi

Rusya Savunma Bakanlığı, başkent Moskova'nın güneydoğusunda kalan, Ukrayna ve Belarus sınırlarına yakın noktadaki Kaluga bölgesine bağlı Kozelsk kentine Yars balistik füzesi yerleştirildiğini duyurdu. Bakanlık tarafından yapılan açıklamada, Kozelsk füze alanının 10 bin kilometre menzili bulunan Yars füze sistemiyle donatılan ilk alan olduğuna dikkat çekildi.(İHA)

Rusya'da Twitter yavaş çalışmaya devam edecek

Rusya’da ulusal iletişim düzenleyicisi kurum Roskomnadzor, sosyal medya uygulaması Twitter’ın mobil versiyonunun ülkede yavaş çalışmaya devam edeceğini, kısıtlamanın süreceğini açıkladı. Açıklamada, Twitter’ın kaldırması istenen içerikleri platformdan çıkarana kadar uygulamanın süreceği ifade edildi.(Reuters)

Rus ordusu Karadeniz kıyılarında, gemisavar füze sistemleriyle tatbikat gerçekleştirdi

Rusya Karadeniz Filosu, Taman Yarımadası’nda yerleşene ‘Bal’ ve ‘Bastion’ füze sistemi taburlarının, tatbikat sırasında elektronik (simüle) füze fırlatışları gerçekleştirdiğini açıkladı. Açıklamada, “Karadeniz Filosu füze ve topçu birliklerinin kıyı bazlı ‘Bal’ ve ‘Bastion’ seyyar gemisavar füze sistemleri ekipleri, Karadeniz sularında, olası saldırıya ait gemileri etkisiz hale getirmeye yönelik tatbikat gerçekleştirdi” ifadesine yer verildi.(Sputnik)